

Dokument z posiedzenia

A8-0232/2016

15.7.2016

SPRAWOZDANIE

w sprawie strategii UE w zakresie ogrzewania i chłodzenia
(2016/2058(INI))

Komisja Przemysłu, Badań Naukowych i Energii

Sprawozdawca: Adam Gierek

SPIS TREŚCI

	Strona
PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	3
UZASADNIENIE	23
OPINIA KOMISJI OCHRONY ŚRODOWISKA NATURALNEGO, ZDROWIA PUBLICZNEGO I BEZPIECZEŃSTWA ŻYWNOŚCI	24
WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ	31

PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie strategii UE w zakresie ogrzewania i chłodzenia (2016/2058(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 194,
- uwzględniając porozumienie paryskie zawarte w grudniu 2015 r. podczas 21. Konferencji Stron Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w Sprawie Zmian Klimatu (COP 21),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 15 grudnia 2011 r. zatytułowany „Plan działania w zakresie energii do roku 2050” (COM(2011)0885),
- uwzględniając komunikat Komisji zatytułowany „Strategia UE w zakresie ogrzewania i chłodzenia” (COM(2016)0051),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 25 lutego 2015 r. zatytułowany „Strategia ramowa na rzecz stabilnej unii energetycznej opartej na przyszłościowej polityce w dziedzinie klimatu” (COM(2015)0080),
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 23 i 24 października 2014 r. w sprawie ram polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030,
- uwzględniając trzeci pakiet energetyczny,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE z dnia 25 października 2012 r. w sprawie efektywności energetycznej, zmiany dyrektyw 2009/125/WE i 2010/30/UE oraz uchylenia dyrektyw 2004/8/WE i 2006/32/WE,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/31/UE z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (wersja przekształcona),
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych zmieniającą i w następstwie uchylającą dyrektywy 2001/77/WE oraz 2003/30/WE,
- uwzględniając komunikat Komisji zatytułowany „Plan działania prowadzący do przejścia na konkurencyjną gospodarkę niskoemisyjną do 2050 r.”(COM(2011)0112),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 5 lutego 2014 r. w sprawie ram polityki w zakresie klimatu i energii do roku 2030¹,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1291/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiające „Horyzont 2020” – program ramowy w zakresie

¹ Teksty przyjęte, P7_TA(2014)0094.

- badań naukowych i innowacji (2014–2020) oraz uchylające decyzję nr 1982/2006/WE¹,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 9 lipca 2015 r. w sprawie oszczędnego gospodarowania zasobami: ku gospodarce o obiegu zamkniętym²,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 15 grudnia 2015 r. zatytułowaną „W kierunku europejskiej unii energetycznej”³,
 - uwzględniając art. 52 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii oraz opinię Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności (A8-0232/2016),
- A. mając na uwadze, że niemal 50 % końcowego zapotrzebowania UE na energię użytkuje się do celów ogrzewania i chłodzenia, z czego 80 % zużywa się w budynkach; mając na uwadze, że sektor ciepłowniczy i chłodniczy powinien realizować postanowienia zawarte w porozumieniu paryskim w sprawie zmiany klimatu (COP 21) z 2015 r.; mając na uwadze, że sektor ciepłowniczy i chłodniczy kompatybilny z unijnymi celami w obszarze energii i klimatu musi opierać się w 100 % na odnawialnych źródłach energii najpóźniej do 2050 r., co można osiągnąć wyłącznie w drodze ograniczania zużycia energii i pełnego wykorzystania zasady „efektywność energetyczna przede wszystkim / pierwsze paliwo”;
- B. mając na uwadze, że import gazu obniża się o 2,6 % z każdym dodatkowym 1 % oszczędności energii⁴;
- C. mając na uwadze, że potrzebne są większe wysiłki, aby ograniczyć zapotrzebowanie na ogrzewanie w budynkach, a pozostałe zapotrzebowanie przekierować ze spalania importowanych paliw kopalnych w kotłach poszczególnych odbiorców na możliwości zrównoważonego ogrzewania i chłodzenia zgodnie z celami UE do roku 2050;
- D. mając na uwadze, że budynki mają znaczny udział w całkowitym końcowym zużyciu energii oraz że większa energooszczędność budynków i programów reagowania na zapotrzebowanie może odgrywać kluczową rolę w równoważeniu zapotrzebowania na energię i uzupełnianiu szczytowego zapotrzebowania na energię, prowadząc do ograniczenia nadwyżki mocy i obniżenia kosztów produkcji, kosztów operacyjnych i kosztów transportu;
- E. mając na uwadze, że udział energii ze źródeł odnawialnych powoli rośnie (stanowiąc 18 % dostaw energii pierwotnej w 2012 r.), jednak wciąż występuje ogromny potencjał na wszystkich szczeblach, oraz że wciąż należy zwiększać udział energii ze źródeł odnawialnych oraz ciepła odzyskiwanego w ogrzewaniu i chłodzeniu w państwach członkowskich;

¹ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 104.

² Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0266.

³ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0444.

⁴ Komunikat Komisji z 2014 r. zatytułowany „Efektywność energetyczna i jej wkład w bezpieczeństwo energetyczne a ramy polityczne dotyczące klimatu i energii do roku 2030” (COM(2014)0520), dostępny pod adresem: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=celex%3A52014DC0520>

- F. mając na uwadze, że unijny rynek ogrzewania i chłodzenia jest rozdrobniony ze względu na swój lokalny charakter, a także z powodu różnych technologii i podmiotów gospodarczych; mając na uwadze, że lokalny i regionalny wymiar mają zasadnicze znaczenie dla opracowania właściwych strategii w zakresie ogrzewania i chłodzenia, w planowaniu i realizacji infrastruktury grzewczej i chłodniczej oraz w prowadzeniu konsultacji z odbiorcami w celu przewyciężenia przeszkód na drodze do bardziej efektywnego i zrównoważonego ogrzewania i chłodzenia;
- G. mając na uwadze, że biomasa stanowi 89 % całkowitego zużycia energii cieplnej ze źródeł odnawialnych w UE i 15 % całkowitego zużycia energii cieplnej oraz ma ogromny potencjał, jeżeli chodzi o dalsze dostarczanie ważnych i oszczędnych rozwiązań w związku z rosnącym zapotrzebowaniem na ciepło;
- H. mając na uwadze, że ogrzewanie i chłodzenie należy do dziedzin, w których najbardziej potrzebne jest całościowe, zintegrowane podejście systemowe do rozwiązań w dziedzinie energetyki obejmujące przekrojowe podejścia do projektowania systemów energetycznych oraz gospodarki w szerszym wymiarze;
- I. mając na uwadze, że udział energii pierwotnej z paliw kopalnych w ogrzewaniu i chłodzeniu utrzymuje się na bardzo wysokim poziomie 75 % i stanowi główną barierę dla dekarbonizacji, przyspieszając zmianę klimatu i powodując znaczne szkody dla środowiska; mając na uwadze, że sektor ciepłowniczy i chłodniczy powinien w pełni przyczynić się do realizacji celów UE w zakresie klimatu i energii, a dopłaty do stosowania paliw kopalnych w tym sektorze powinny być stopniowo wycofywane zgodnie z konkluzjami Rady Europejskiej z dnia 22 maja 2013 r. oraz przy poszanowaniu lokalnych uwarunkowań;
- J. mając na uwadze, że według szacunków ilość ciepła wytwarzanego w procesach przemysłowych i innych procesach komercyjnych, które następnie jest marnowane przez uwolnienie do atmosfery lub wody (a nie wykorzystywane w sposób produktywny), wystarczyłaby do zaspokojenia całego unijnego zapotrzebowania na ciepło w budynkach mieszkalnych i usługowych;
- K. mając na uwadze, że sektor budowlany emituje około 13 % wszystkich emisji CO₂ w UE;
- L. mając na uwadze, że stosowanie nowoczesnych, oszczędnych systemów ogrzewania lub chłodzenia budynków musi iść w parze z przeprowadzeniem gruntownej izolacji termicznej w jednolity sposób, co pozwoli ograniczyć zapotrzebowanie na energię oraz koszty dla konsumentów, a także przyczyni się do ograniczenia ubóstwa energetycznego oraz tworzenia lokalnych miejsc pracy wymagających kwalifikacji;
- M. mając na uwadze, że środki służące rozwojowi kompleksowej i zintegrowanej strategii w zakresie ogrzewania i chłodzenia w ramach unii energetycznej – o ile poprawnie wprowadzone – dają zarówno unijnym przedsiębiorstwom, jak i konsumentom znaczące możliwości w kwestii obniżenia ogólnych kosztów energii dla przemysłu, zwiększenia konkurencyjności oraz oszczędności dla konsumentów;
- N. mając na uwadze, że ramy regulacyjne UE służą do wypuklania celów w wymiarze ogólnym, lecz konieczne jest osiągnięcie rzeczywistych postępów w przekształcaniu

systemów ogrzewania i chłodzenia w ramach szerzej zakrojonego przeglądu systemu energetycznego;

- O. mając na uwadze, że cel optymalizacji roli odnawialnych źródeł energii, zwłaszcza energii elektrycznej, w całej sieci energetycznej przez lepsze powiązanie z przeznaczeniem i przesyłem ogrzewania i chłodzenia przyczynia się do dekarbonizacji systemu energetycznego, ograniczania zależności od importu energii, obniżania rachunków za energię i poprawy konkurencyjności przemysłu UE;
- P. mając na uwadze, że najbardziej efektywnym sposobem osiągnięcia tych wspólnych celów jest wspieranie i wzmocnienie pozycji władz lokalnych i regionalnych wraz ze wszystkimi zainteresowanymi stronami, stosowanie w pełni zintegrowanego podejścia systemowego do urbanistyki, rozwój infrastruktury, budowanie i modernizacja zasobów mieszkaniowych oraz nowy rozwój przemysłowy w celu jak najlepszego wykorzystania potencjalnych korzyści w innych dziedzinach, możliwości poprawy efektywności i innych wzajemnych korzyści;
- Q. mając na uwadze, że efektywność energetyczna budynków zależy również od odpowiednich systemów energetycznych; mając na uwadze, że sektor ciepłowniczy i chłodniczy powinien przestrzegać zasady „efektywność energetyczna przede wszystkim” oraz „efektywność energetyczna jako pierwsze paliwo”;
- R. mając na uwadze, że ambitne cele dogłębnego odnowienia istniejących zasobów budowlanych mogą przyczynić się do powstania milionów miejsc pracy w Europie, zwłaszcza w MŚP, zwiększyć efektywność energetyczną oraz odegrać kluczową rolę w minimalizacji zużycia energii na ogrzewanie i chłodzenie;
- S. mając na uwadze, że przy projektowaniu energooszczędnych i niskoemisyjnych budynków publicznych i mieszkalnych należy wziąć pod uwagę architekturę, urbanistykę, natężenie zapotrzebowania na strumienie ciepła oraz zróżnicowanie europejskich stref klimatycznych i rodzajów budynków;
- T. mając na uwadze znaczny niewykorzystany potencjał używania ciepła odpadowego i systemów lokalnego ogrzewania, zważywszy na fakt, że nadmiar ciepła dostępnego w Europie przekracza całkowite zapotrzebowanie na ciepło we wszystkich budynkach europejskich, a 50 % całkowitego zapotrzebowania na ciepło w UE można dostarczać za pomocą systemów lokalnego ogrzewania;
- U. mając na uwadze, że znaczna część ludności Europy żyje na obszarach, w szczególności miejskich, na których przekroczone są normy jakości powietrza;
- V. mając na uwadze, że zgodnie z oczekiwaniami ogrzewanie i chłodzenie pozostanie największym źródłem zapotrzebowania na energię w Europie; mając na uwadze, że gaz ziemny i LPG są powszechnie stosowane w celu pokrycia tego zapotrzebowania, a ich stosowanie można zoptymalizować poprzez wysokowydajne magazynowanie energii; mając na uwadze, że ciągle poleganie na paliwach kopalnych jest sprzeczne z unijnymi wymogami w zakresie energii i klimatu oraz celami w zakresie dekarbonizacji;
- W. mając na uwadze aktualne poważne zróżnicowanie rocznego wydatku energetycznego dla celów grzewczych w różnych strefach klimatycznych w Europie, średnio od 60 do

90 kWh/m² w krajach Europy Południowej po 175 do 235 kWh/m² w Europie Środkowej i Północnej;

- X. mając na uwadze, że wdrożenie efektywnych rozwiązań dotyczących grzania i chłodzenia posiada duży potencjał do stymulacji rozwoju sektora przemysłu i usług w Europie, przede wszystkim w sektorze energii ze źródeł odnawialnych, a także do tworzenia większej wartości dodanej w regionach oddalonych i wiejskich;
- Y. mając na uwadze, że energia stała się dobrem społecznym, którego dostępność musi być gwarantowana; mając jednak na uwadze, że nie wszyscy obywatele mogą uzyskać dostęp do energii, w Europie żyje bowiem ponad 25 milionów osób mających poważne trudności w dostępie do energii;
- Z. mając na uwadze, że strategie polityczne dotyczące efektywności energetycznej powinny koncentrować się na najbardziej oszczędnych sposobach poprawy wydajności budynków przez ograniczenie zapotrzebowania na ciepło i/lub podłączenie budynków do alternatywnych systemów o wysokiej wydajności;
- AA. mając na uwadze, że niski poziom świadomości konsumentów na temat nieefektywności systemów ogrzewania jest jednym z czynników, które mają największy wpływ na wzrost opłat za energię;
- AB. mając na uwadze, że odpowiednia izolacja termiczna domów przynosi korzyści nie tylko dla środowiska naturalnego, ale także dla użytkownika, który płaci niższe rachunki za energię;
- AC. mając na uwadze, że 72 % zapotrzebowania na ogrzewanie i chłodzenie domów jednorodzinnych dotyczy obszarów wiejskich i podmiejskich;
- AD. mając na uwadze, że rozwiązania naturalne, takie jak dobrze zaplanowana zieleń miejska, zielone dachy i ściany zapewniające budynkom izolację i zacienienie, powodują zmniejszenie zużycia energii, ograniczając zapotrzebowanie na ogrzewanie i chłodzenie;
- AE. mając na uwadze, że 85 % energii zużywanej w budynkach wykorzystuje się na ogrzewanie pomieszczeń i wytwarzanie ciepłej wody, a 45 % ogrzewania i chłodzenia w UE wykorzystuje się w sektorze mieszkaniowym;
- AF. mając na uwadze, że przemysł wraz z organami lokalnymi ma do odegrania ważną rolę, jeżeli chodzi o lepsze wykorzystanie ciepła i chłodzenia odpadowego;
- AG. mając na uwadze, że Europejczyk przeznacza średnio 6 % swoich wydatków konsumpcyjnych na ogrzewanie i chłodzenie oraz że 11 % Europejczyków nie stać na dostateczne ogrzewanie domu zimą;
- AH. mając na uwadze, że sektor chłodniczy wciąż wymaga bardziej szczegółowej analizy i lepszego uwzględnienia w strategii Komisji i strategiach politycznych państw członkowskich;
- AI. uważa, że ważne jest wspieranie badań dotyczących oszczędzania energii w budynkach

historycznych, aby w miarę możliwości zoptymalizować ich poziom charakterystyki energetycznej, zapewniając ochronę i zachowanie dziedzictwa kulturowego;

1. z zadowoleniem przyjmuje komunikat Komisji zatytułowany „Strategia UE w zakresie ogrzewania i chłodzenia”, który stanowi ważny krok w zapewnieniu całościowego podejścia do przekształcania systemów ogrzewnictwa i chłodnictwa w Unii Europejskiej oraz w określaniu priorytetowych obszarów działania; w pełni popiera ambicje Komisji w zakresie uznawania i wykorzystywania synergii między sektorem energii elektrycznej a sektorem ciepłowniczym, mające na celu zapewnienie wydajnego sektora, który zwiększy bezpieczeństwo energetyczne i ułatwi osiągnięcie unijnych celów w zakresie klimatu i energii; apeluje do Komisji o traktowanie sektorów ciepłowniczego i chłodniczego jako elementów projektu europejskiego rynku energii;
2. zwraca uwagę na konieczność uwzględnienia specjalnych środków dotyczących ogrzewania i chłodzenia podczas rewizji dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej (2012/27/UE), dyrektywy w sprawie odnawialnych źródeł energii (2009/28/WE) oraz dyrektywy w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (2010/31/UE);
3. uważa, że strategia dotycząca ogrzewania i chłodzenia musi w równy sposób dbać o obie te potrzeby, uwzględniając różne strefy klimatyczne Europy, a w związku z tym różne potrzeby w zakresie wykorzystania energii;
4. podkreśla, że w strategii dotyczącej ogrzewania i chłodzenia należy nadać priorytet zrównoważonym i oszczędnym rozwiązaniom, które umożliwią państwom członkowskim osiągnięcie unijnych celów w zakresie klimatu i polityki energetycznej; zwraca uwagę, że sektory ciepłownicze i chłodnicze państw członkowskich są bardzo zróżnicowane z powodu różnych koszyków energetycznych, warunków klimatycznych, stopni efektywności zasobów budowlanych i intensywności przemysłu, dlatego podkreśla, że należy zapewnić odpowiednie rozwiązania strategiczne;
5. apeluje o opracowanie na szczeblu krajowym szczegółowych strategii zrównoważonego ogrzewania i chłodzenia, kładących szczególny nacisk na połączenie energii elektrycznej i ciepłej, kogenerację, systemy lokalnego ogrzewania i chłodzenia, najlepiej wykorzystujący odnawialne źródła energii, zgodnie z art. 14 dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej;
6. stwierdza, że wysoka efektywność energetyczna, wysokowydajna izolacja termiczna i wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii oraz ciepła odzyskanego należą do podstawowych priorytetów strategii UE w zakresie ogrzewania i chłodzenia; w związku z tym uważa, że należy przestrzegać zasady „efektywność energetyczna przede wszystkim”, ponieważ efektywność energetyczna zapewnia jedną z najwyższych i najszybszych spośród dostępnych stóp zwrotu i stanowi kluczowy element strategii udanego przejścia na bezpieczny, odporny i inteligentny sektor ciepłowniczy i chłodniczy;
7. zwraca uwagę, że bardziej zdecentralizowany i elastyczny system energetyczny, w którym źródła energii elektrycznej i ciepłej są zlokalizowane bliżej miejsca zużycia, może ułatwić decentralizację wytwarzania energii, wzmacniając tym samym pozycję konsumentów i społeczności na rynku energii, a także umożliwić im kontrolę zużycia

energii i aktywny udział w działaniach po stronie zapotrzebowania; uważa, że efektywność energetyczna całego systemu energetycznego jest tym wyższa, im krótsze są łańcuchy konwersji energii pierwotnej w inne jej formy prowadzące finalnie do wydzielania się użytkowej energii cieplnej; przyznaje ponadto, że takie podejście ogranicza straty podczas przesyłu i dystrybucji, poprawia odporność infrastruktury energetycznej, a jednocześnie stwarza lokalnym MŚP możliwości w zakresie działalności gospodarczej;

8. podkreśla komplementarność między przepisami dotyczącymi ekoprojektu i etykietowania energetycznego a dyrektywami w sprawie efektywności energetycznej i w sprawie wydajności energetycznej budynków w zakresie ograniczania zużycia energii w związku z ogrzewaniem i chłodzeniem; uważa, że urządzenia AGD (pralki, zmywarki itp.) powinny być jak najbardziej energooszczędne i zaprojektowane tak, by mogły wykorzystywać ciepłą wodę użytkową dostępną sieciowo w miejscu ich zainstalowania; w związku z tym uważa, że wymogi dotyczące ekoprojektu i strategii polityczne dotyczące etykietowania energetycznego powinny być regularnie poddawane rewizji i poprawiane w celu osiągnięcia dodatkowych oszczędności energii i wspierania konkurencyjności za pomocą bardziej innowacyjnych produktów i obniżonych kosztów energii;
9. przypomina, że ogrzewanie i chłodzenie mają największy udział w zapotrzebowaniu na energię w UE; podkreśla, że w przechodzeniu na niskoemisyjne i bezpieczne dostawy energii dla sektora ciepłowniczego i chłodniczego ważne jest respektowanie zasady neutralności technologicznej między dostępnymi obecnie odnawialnymi źródłami energii a zachętami rynkowymi i państwowymi;
10. podkreśla potrzebę wprowadzenia korzystnych ram dla najemców i osób mieszkających w budynkach wielopiętrowych, aby im również umożliwić osiąganie korzyści dzięki własnej produkcji energii i użytkowania systemów ogrzewania i chłodzenia z wykorzystaniem energii z odnawialnych źródeł oraz stosowanie środków z zakresu efektywności energetycznej, co pozwoli rozwiązać problem sprzecznych interesów, a w niektórych przypadkach wpłynie na przepisy dotyczące zasad najmu;
11. podkreśla zasadniczą rolę technologii wykorzystujących odnawialne źródła energii, w tym stosowanie zrównoważonej biomasy, energii aerotermalnej, energii geotermalnej i słonecznej, a także kolektorów fotowoltaicznych w połączeniu z bateriami elektrycznymi w celu ogrzania wody oraz zapewnienia ogrzewania i chłodzenia w budynkach, w połączeniu z magazynami ciepła wykorzystywanego użytkowo dla dobowego lub sezonowego zbilansowania; apeluje do państw członkowskich o stworzenie odpowiednich zachęt w celu promowania i wykorzystywania takich technologii; wzywa państwa członkowskie do pełnego wdrożenia obecnej dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej i dyrektywy w sprawie charakterystyki energetycznej budynków, w tym wymogów dotyczących budynków o niemal zerowym zużyciu energii i długoterminowych strategii w zakresie termomodernizacji, przy uwzględnieniu potrzeby pobudzenia odpowiednich inwestycji w modernizację zasobów budowlanych; wzywa Komisję do przedstawienia ogólnounijnej wizji zasobów budowlanych o niemal zerowym zużyciu energii do 2050 r.;
12. uważa, że kwestie związane z bezpieczeństwem energetycznym w UE w znacznej

mierze dotyczą bezpieczeństwa dostaw ciepła; jest również przekonany o kluczowym znaczeniu dywersyfikacji źródeł ciepła i apeluje do Komisji o wykorzystanie sposobów na dalsze wspieranie i przyspieszenie wdrażania w większym zakresie technologii odnawialnych źródeł ciepła;

13. uważa, że mapowanie zasobów na potrzeby ogrzewania, stosowne rozwiązania architektoniczne budynków, najlepsze praktyki w dziedzinie zarządzania obiektami, a także właściwe zasady urbanistyczne projektowania całych osiedli mieszkalnych i powierzchni handlowych, włącznie z miejskimi rozwiązaniami sieciowymi, takimi jak systemy lokalnego ogrzewania i chłodzenia, powinny stanowić podstawę dla energooszczędnego i niskoemisyjnego budownictwa w różnych strefach klimatycznych Europy; podkreśla, że odpowiednio zaizolowane budynki mają wysoką zdolność magazynowania ciepła, co przekłada się na znaczne oszczędności zużycia energii na potrzeby ogrzewania i chłodzenia;
14. podkreśla, że zapotrzebowanie na energię w sektorze budowlanym stanowi ok. 40 % zużycia energii w UE oraz jedną trzecią zużycia gazu ziemnego i mogłoby zostać obniżone maksymalnie o trzy czwarte, gdyby modernizacja budynków została przyspieszona; podkreśla, że 85 % tego zużycia energii wykorzystywane jest do ogrzewania i zaopatrzenia gospodarstw domowych w ciepłą wodę oraz że w związku z tym modernizacja starych i niewydajnych systemów grzewczych, większe wykorzystanie energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych, lepsze wykorzystanie „ciepła odpadowego” poprzez wysokowydajne systemy lokalnego ogrzewania oraz gruntowna modernizacja budynków z zastosowaniem ulepszonej izolacji cieplnej to nadal kluczowe działania umożliwiające bezpieczniejsze i bardziej zrównoważone podejście do dostaw ciepła; zaleca dalszą poprawę norm efektywności energetycznej budynków z uwzględnieniem innowacji technicznych oraz przez zachęcanie do ich wprowadzania, zwłaszcza w odniesieniu do zapewnienia jednorodności izolacji; zaleca ponadto dalsze wspieranie budowania budynków o niemal zerowym zużyciu energii;
15. zachęca państwa członkowskie do opracowania długofalowych strategii w obszarze ogrzewania i chłodzenia na podstawie zintegrowanego podejścia, zharmonizowanego mapowania i oceny na podstawie art. 14 dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej; podkreśla, że w strategii należy określić priorytetowe obszary interwencji i umożliwić zoptymalizowane planowanie energetyki miejskiej; apeluje do Komisji o wspieranie państw członkowskich w wykonaniu tego zadania poprzez opracowanie ogólnych wytycznych na potrzeby krajowych strategii w zakresie ogrzewania i chłodzenia;
16. zwraca uwagę na efekt ekonomiczny renowacji i ocieplania budynków, które często prowadzą do zmniejszenia kosztów ogrzewania i chłodzenia o 50 %, i wzywa Komisję, by zapewniła odpowiednie współfinansowanie inicjatyw mających na celu renowację budynków użyteczności publicznej oraz budynków wielomieszkaniowych charakteryzujących się niską efektywnością energetyczną;
17. pochwala zamiar opracowania przez Komisję zestawu środków ułatwiających renowację budynków wielomieszkaniowych; uważa, że należy opracować zharmonizowany i kompleksowy zestaw środków również na potrzeby planowania energetycznego na obszarach miejskich, aby umożliwić mapowanie lokalnego

potencjału w zakresie ogrzewania i chłodzenia, przeprowadzanie zoptymalizowanej i zintegrowanej renowacji budynków oraz rozwój infrastruktury grzewczej i chłodniczej;

18. podkreśla znaczenie opracowania programów UE zachęcających do dodatkowego energooszczędnego wyposażenia budynków publicznych, domów mieszkalnych i budynków socjalnych, a także do budowy nowych ekologicznych budynków, które wykraczają poza minimalne wymogi prawne;
19. zwraca uwagę na lokalny charakter i potencjał systemów ogrzewania i chłodzenia; zwraca się do władz lokalnych i regionalnych o ułatwienie dalszej termomodernizacji poprzez renowację istniejących budynków publicznych, handlowych i mieszkalnych o niskiej efektywności energetycznej; podkreśla znaczenie takich ruchów jak Porozumienie Burmistrzów, które umożliwiają wymianę wiedzy i najlepszych praktyk;
20. podkreśla potrzebę opracowania ogólnoeuropejskiej mapy lokalnych potencjałów grzewczych i chłodniczych, dzięki czemu miasta uzyskają możliwość lepszej identyfikacji dostępnych lokalnie zasobów, co przyczyni się do zwiększenia niezależności energetycznej UE, stymulacji wzrostu i konkurencyjności poprzez tworzenie lokalnych miejsc pracy bez możliwości zlecenia na zewnątrz i zapewnienia konsumentom dostępu do czystej energii po przystępnych cenach;
21. zwraca się do władz lokalnych, by oszacowały istniejący potencjał grzania i chłodzenia oraz przyszłe potrzeby w tym zakresie na podległym sobie terenie, z uwzględnieniem potencjału lokalnie dostępnych odnawialnych źródeł energii, energii cieplnej z kogeneracji oraz wielkości strumieni ciepła sieciowego;
22. uważa, że dla gospodarstw domowych położonych poza strefami systemów centralnego ogrzewania i chłodzenia należy stworzyć atrakcyjny system finansowania promujący nowe technologie do ogrzewania gospodarstw domowych wykorzystujące odnawialne źródła energii;
23. apeluje do władz lokalnych o zajęcie się konkretnymi problemami budynków na obszarach wiejskich, które zazwyczaj są starsze, mniej efektywne energetycznie, bardziej szkodliwe dla zdrowia i zapewniają mniejszy komfort cieplny;
24. uważa, że efektywność energetyczna jest tym wyższa, im krótszy jest łańcuch konwersji energii pierwotnej w inne jej formy służące generacji ciepła użytkowego, oraz – mając na uwadze zróżnicowane warunki klimatyczne i inne w Unii – wzywa Komisję, by promowała neutralne pod względem technologicznym instrumenty umożliwiające każdej gminie rozwój opłacalnych rozwiązań w celu zmniejszenia intensywności emisji sektora ciepłowniczego i chłodniczego;
25. zauważa, że choć unijne ramy regulacyjne służą podkreślaniu szeroko zakrojonych celów, kluczowe znaczenie mają rzeczywiste postępy na drodze do zrewolucjonizowania ogrzewania i chłodzenia w ramach szerszej przebudowy systemu energetycznego;
26. podkreśla, że narzędzia i zdolności polityczne UE nie są jeszcze wystarczająco rozwinięte, aby przeprowadzić transformację sektora ciepłowniczego i chłodniczego, zmaksymalizować wykorzystanie potencjału lub wdrożyć rozwiązania służące

zmniejszaniu zapotrzebowania i dekarbonizacji na wymaganą skalę i w wymaganym tempie;

27. podkreśla znaczenie sieci lokalnego ogrzewania, które stanowią alternatywę dla powodujących większe zanieczyszczenie indywidualnych systemów ogrzewania, mając na uwadze fakt, że jest to szczególnie efektywny i oszczędny sposób na dostarczenie zrównoważonego ogrzewania i chłodzenia, integrację odnawialnych źródeł energii, odzyskiwanego ogrzewania i chłodzenia oraz magazynowanie nadwyżki energii elektrycznej w czasie niższego zużycia, co umożliwia elastyczność sieci; podkreśla potrzebę integracji większego udziału odnawialnych źródeł energii przy uwzględnieniu, że ponad 20 % energii wykorzystywanej do lokalnego ogrzewania i chłodzenia pochodzi ze źródeł odnawialnych, zgodnie z art. 14 dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej, który nakłada obowiązek przeprowadzenia kompleksowych ocen potencjału efektywnego lokalnego ogrzewania i chłodzenia; apeluje o modernizację i rozbudowę istniejących systemów lokalnego ogrzewania w celu przejścia na wysokowydajne alternatywne odnawialne źródła energii; zachęca państwa członkowskie do wdrożenia mechanizmów fiskalnych i finansowych w celu zachęcenia do rozwoju i stosowania systemów lokalnego ogrzewania i chłodzenia, a także do zniesienia barier regulacyjnych;
28. zwraca się do Komisji o dokonanie dogłębnej oceny przeprowadzanych przez państwa członkowskie kompleksowych ocen potencjału wykorzystania kogeneracji i systemów lokalnego ogrzewania zgodnie z art. 14 dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej, tak aby plany te odzwierciedlały rzeczywisty potencjał ekonomiczny tych rozwiązań oraz zapewniały solidną podstawę dla polityki zgodnej z celami UE;
29. stwierdza, że w aglomeracjach o zwartej zabudowie należy bezwzględnie stopniowo zastępować nieefektywne i nieodpowiednie systemy indywidualnego lub lokalnego ogrzewania/chłodzenia efektywnymi systemami lokalnego ogrzewania/chłodzenia lub modernizować je przy wykorzystaniu najnowocześniejszych technologii ogrzewania i chłodzenia w celu przejścia na wysokowydajne systemy lokalnej kogeneracji i alternatywne odnawialne źródła energii;
30. zwraca się do Komisji, by w ramach inicjatyw dotyczących dyrektywy w sprawie odnawialnych źródeł energii oraz strukturyzacji rynku przedstawiła propozycje, które przyczynią się do powstania efektywniejszego i bardziej elastycznego systemu energetycznego dzięki dalszej integracji systemów elektrycznych, ciepłowniczych i chłodniczych;
31. apeluje do Komisji o ustanowienie wspólnych ram europejskich promujących własną produkcję energii i zapewniających jej bezpieczeństwo prawne, szczególnie poprzez zachęcanie i wspieranie spółdzielni sąsiedzkich, które wykorzystują źródła odnawialne;
32. wzywa do opracowania na szczeblu krajowym wskaźnika poboru energii grzewczej i chłodniczej dla budynków;
33. wzywa do przyjęcia strategicznego podejścia w celu zmniejszenia emisji CO₂ w ramach przemysłowych systemów grzewczych i chłodniczych przez poprawę efektywności procesów, zastępowanie paliw kopalnych źródłami zrównoważonymi, oraz integrację międzybranżową w ramach danego środowiska energii cieplnej;

34. podkreśla ogromny potencjał skupienia przepływów energii i zasobów w celu zmniejszenia zużycia energii pierwotnej, zwłaszcza w kontekście przemysłowym, gdzie zgodnie z systemem kaskadowym nadwyżki energii cieplnej lub chłodniczej z jednego procesu mogą być ponownie wykorzystywane w ramach innego procesu wymagającego mniej skrajnych temperatur oraz – tam gdzie jest to możliwe – do ogrzewania i chłodzenia budynków za pośrednictwem systemów lokalnego ogrzewania;
35. zauważa, że przestarzałe ciepłownie o niskiej efektywności energetycznej należy pilnie zastępować najlepszymi dostępnymi rozwiązaniami alternatywnymi pozostającymi w pełnej zgodności z przyjętymi przez UE celami energetyczno-klimatycznymi, takimi jak bardziej przyjazne dla środowiska elektrownie kogeneracyjne wykorzystujące zrównoważone paliwa zgodnie z kryteriami zrównoważonego rozwoju dotyczącymi biomasy;
36. zauważa, że sektor ciepłowniczy i chłodniczy ma bardzo lokalny charakter ze względu na fakt, że dostępność i infrastruktura, jak również samo zapotrzebowanie na energię ciepłą, zależą przede wszystkim od uwarunkowań lokalnych;
37. zgadza się z Komisją, że – jak stwierdzono w strategii w zakresie ogrzewania i chłodzenia – potencjał ekonomiczny kogeneracji nie został wykorzystany, i apeluje do Komisji oraz państw członkowskich o dalsze promowanie wysokosprawnej kogeneracji i systemów lokalnego ogrzewania, zgodnie z komunikatem Komisji w sprawie stanu unii energetycznej ((2015)0572);
38. uważa, że konieczne jest przyjęcie systemowego podejścia do kwestii chłodzenia, w tym w kontekście środowiska zbudowanego i innych działań, takich jak chłodzenie ładunków w transporcie;
39. wyraża pogląd, że w umiarkowanej strefie klimatycznej Europy duże znaczenie mogą uzyskiwać pod pewnymi warunkami rewersyjne systemy grzania i chłodzenia oparte na efektywnych pompach ciepłych z uwagi na ich elastyczność; podkreśla, że hybrydowe systemy grzewcze, które dostarczają ciepło z co najmniej dwóch źródeł energii, mogą przyczynić się do wzrostu znaczenia technologii odnawialnych źródeł ciepła, zwłaszcza w istniejących budynkach, gdzie można je wprowadzić bez potrzeby istotnej przebudowy; zwraca się do Komisji i państw członkowskich o opracowanie – w odniesieniu do pomp ciepłych – odpowiednio zorientowanych metod obliczeniowych oraz do promowania rozpowszechniania najlepszych praktyk w zakresie mechanizmów wsparcia, tak aby wspierać wydajne, zrównoważone i niskoemisyjne rozwiązania w zakresie różnego rodzaju potrzeb termalnych;
40. zachęca Komisję, aby ściśle monitorowała zgodność z prawodawstwem UE w odniesieniu do fluorowanych gazów cieplarnianych w celu zmniejszenia emisji tego rodzaju gazów do atmosfery; zwraca się do Komisji, aby zapewniła, że stosowanie alternatywnych czynników chłodniczych jest bezpieczne, opłacalne i zgodne z innymi celami przyjętymi przez UE w obszarach ochrony środowiska, zmiany klimatu i efektywności energetycznej;
41. uważa, że państwa członkowskie powinny zbadać możliwość wykorzystania ciepła wód geotermalnych, energii odzyskanej bezpośrednio z procesów przemysłowych oraz innych źródeł ciepła o niższej temperaturze, takich jak ciepło zawarte w kopalnianych

wodach głębinowych do celów ogrzewania (chłodzenia), które umożliwiłyby, z pomocą dużych pomp ciepła, ogrzewanie całych miast przy wykorzystaniu istniejących i nowych sieci systemów lokalnego ogrzewania, a nie tylko pojedynczych obiektów budowlanych, o ile odpowiednia infrastruktura systemu lokalnego ogrzewania jest dostępna lub będzie rozwijana;

42. podkreśla rolę technologii pozwalających na zmniejszenie zarówno zapotrzebowania na energię cieplną, jak i emisji gazów cieplarnianych, takich jak wykorzystanie energii geotermalnej o niskiej entalpii, systemów lokalnego ogrzewania/chłodzenia opartych na odnawialnych źródłach energii, małych trój- lub kogeneracyjnych elektrowni spalających gaz ziemny lub biometan, lub ich kombinacji;
43. uważa, że magazyny ciepła podgrzewane elektrycznie oporowo w godzinach nocnych w okresie pozaszczytowego zapotrzebowania na energię (np. przez magazynowanie energii w postaci ciepła), które poprawiają w ten sposób jakość dostaw energii elektrycznej przez łatwiejszą integrację zmiennych źródeł odnawialnych, mogą odgrywać bardzo ważną rolę w ogrzewnictwie, przyczyniając się do zrównoważenia sieci oraz obniżenia poziomów produkcji, importu i cen energii;
44. jest zdania, że znacznie większą rolę niż dotychczas w ogrzewnictwie i chłodnictwie powinno odegrać ciepło i zimno odpadowe uzyskane w ramach procesów przemysłowych oraz w kogeneracji, podczas produkcji energii elektrycznej w elektrowniach konwencjonalnych, odzyskiwane z dobrze zaizolowanych budynków mieszkalnych metodami rekuperacyjnymi oraz z mikrogeneracji; podkreśla, że należy uznać wykorzystanie przemysłowego ciepła i zimna odpadowego oraz propagować je w ramach badań naukowych, ponieważ stanowi ono doskonałą szansę dla inwestycji i innowacji; podkreśla, że obiekty przemysłowe i znajdujące się w ich otoczeniu budynki mieszkalne lub usługowe należy zachęcać do współpracy i współdzielenia wytwarzanej energii i zapotrzebowania na nią;
45. podkreśla, że finansowanie ze środków publicznych bądź publiczna własność infrastruktury systemu lokalnego ogrzewania nie powinny przyczyniać się do pogłębiania kosztownej blokady technologicznej związanej z infrastrukturą wysokoemisyjną; zwraca się do władz krajowych, regionalnych i lokalnych o ponowne przeanalizowanie wsparcia udzielanego ze środków publicznych dla infrastruktury systemów lokalnego ogrzewania w świetle celu UE, jakim jest osiągnięcie do roku 2050 80–95 % redukcji gazów cieplarnianych w stosunku do poziomów z 1990 r. oraz systematycznego przekształcenia gospodarki energetycznej;
46. uważa, że połączenie produkcji, konsumpcji i ponownego wykorzystania zimna odpadowego może zapewnić korzyści ekonomiczne i środowiskowe oraz zmniejszyć zapotrzebowanie na energię pierwotną do celów ogrzewania;
47. podkreśla, że pozyskiwanie energii z odpadów będzie nadal odgrywać istotną rolę w ogrzewaniu, ponieważ alternatywą jest często składowanie odpadów i stosowanie paliw kopalnych, oraz przypomina, że istnieje potrzeba zwiększenia skali recyklingu;
48. zwraca się do państw członkowskich o zastosowanie środków prawnych i ekonomicznych przyspieszających sukcesywne wycofywanie przestarzałych systemów grzewczych z piecami na paliwa stałe o efektywności energetycznej poniżej 80 % oraz

ich wymianę, w miarę możliwości, na efektywne i zrównoważone systemy ciepłownicze na poziomie lokalnym (takie jak systemy lokalnego ogrzewania) lub mikrolokalnym (takie jak systemy geotermalne i słoneczne);

49. podkreśla, że wprowadzenie systemów inteligentnego ogrzewania może pomóc konsumentom w lepszym zrozumieniu ich zużycia energii oraz w modernizacji nieefektywnych systemów grzewczych, sprzyjając w ten sposób oszczędzaniu energii;
50. przypomina Komisji i państwom członkowskim, że 75 % istniejących w Europie zasobów budowlanych jest nieefektywnych energetycznie, a zgodnie z szacunkami 90 % z tych budynków będzie nadal pozostawać w użyciu do 2050 r.; podkreśla w związku z tym pilną potrzebę ukierunkowania działań w odniesieniu do tych budynków, aby przeprowadzić ich dogłębną renowację;
51. zwraca się do Komisji, by w ramach programu „Energia z odpadów” sporządziła plan mający na celu promowanie i wykorzystanie potencjalnych korzyści płynących ze zrównoważonego wykorzystania odpadów organicznych do celów grzania i chłodzenia w połączeniu z systemami lokalnego ogrzewania i chłodzenia;
52. podkreśla, że biogaz stanowi ważne zrównoważone źródło energii dla systemów ciepłowniczych i chłodniczych oraz że w związku z tym konieczne jest opracowanie jasnego celu w zakresie recyklingu organicznego w celu stworzenia zachęt dla inwestycji w zbieranie i przetwarzanie bioodpadów;
53. zwraca się do państw członkowskich o stopniowe wycofywanie z użycia na obszarach miejskich przestarzałych pieców w celu ogrzewania aglomeracji, które generują niską emisję, tj. emisję do atmosfery organicznych gazów pirolitycznych niepełnego spalania oraz NO_x i sadzy, a także konwekcyjnie unoszonych popiołów lotnych, a także o promowanie za pomocą zachęt stosowania zrównoważonych alternatyw, w tym źródeł odnawialnych;
54. zwraca się do państw członkowskich o podjęcie działań służących stopniowemu wycofywaniu nieefektywnych energetycznie pieców i kotłów spalających olej opałowy i węgiel, zasilających obecnie ponad połowę zasobów budowlanych na terenach wiejskich; jest zdania, że zaopatrzenie w energię powinno opierać się na źródłach o niższej emisji dwutlenku węgla i źródłach odnawialnych;
55. podkreśla, że systemy lokalnego ogrzewania oparte na odnawialnych źródłach energii zapobiegają rozprzestrzenianiu się powodujących większe zanieczyszczenie indywidualnych systemów ogrzewania, które zwiększają zanieczyszczenie powietrza na obszarach mieszkalnych i których kontrolowanie jest znacznie trudniejsze niż rozpowszechnionych systemów lokalnego ogrzewania; podkreśla jednak, że infrastruktura i warunki klimatyczne w Unii są zróżnicowane oraz że systemy te często wymagają modernizacji w celu zwiększenia ich efektywności; apeluje w związku z tym o przeanalizowanie, czy potrzebne jest wsparcie infrastruktury lokalnego ogrzewania oraz praktyk podatkowych dotyczących odnawialnych źródeł energii i lokalnego ogrzewania;
56. jest zdania, że państwa członkowskie powinny pilnie zająć się kwestią stopniowego wycofywania niskotemperaturowych pieców do spalania stałych paliw kopalnych i

odpadów organicznych, w których procesom spalania towarzyszy emitowanie do atmosfery różnego rodzaju szkodliwych substancji; jest zdania, że państwa członkowskie powinny w miarę możliwości zachęcać do stopniowego wycofywania przestarzałych i niewydajnych kominków na drewno w miastach o gęstej zabudowie oraz wspierać ich wymianę na nowoczesne, efektywne, przyjazne dla środowiska i zdrowia alternatywy, podejmując równolegle inicjatywy w celu poszerzenia wiedzy na temat potencjalnych zagrożeń dla zdrowia i najlepszych praktyk dotyczących spalania drewna;

57. zwraca się do Komisji i państw członkowskich o wypełnienie luki ustawodawczej wynikającej z przepisów dyrektywy w sprawie ekoprojektu i dyrektywy w sprawie średnich obiektów energetycznego spalania, skutkującej ucieczką emisji do instalacji poniżej 1 MW nieobjętych zakresem wspomnianych dyrektyw;
58. jest zdania, że zwiększenie potrzeb w zakresie chłodzenia wymaga głębszego rozważenia tego zagadnienia, w tym zintegrowanego podejścia do całego łańcucha chłodzenia – od zapotrzebowania na schładzanie przemysłowe z wysokich temperatur poprzez chłodzenie dla potrzeb gospodarstw domowych aż po potrzeby chłodnicze w przemyśle spożywczym;
59. zauważa, że dostępność wysokiej jakości danych stanowi warunek wstępny dla konsumentów i organów do podejmowania racjonalnych decyzji dotyczących efektywności energetycznej i rozwiązań grzewczych; podkreśla znaczenie rozszerzenia zakresu możliwości oferowanych przez cyfryzację na rzecz sektora ciepłowniczego i chłodniczego; zwraca się do Komisji o opracowanie definicji i metodyki obliczeniowej dla chłodnictwa wykorzystującego odnawialne źródła energii;
60. uważa, że istotną rolę w zakresie chłodnictwa w procesach przemysłowych mogą spełniać wodooszczędne wymienniki ciepła oddające ciepło do naturalnych zbiorników wodnych znajdujących się w pobliżu miejsc przechowywania produktów, w których temperatura nie przekracza 6 °C w okresie całego roku (swobodne chłodzenie);
61. uważa, że stacjonarne ogniwa paliwowe dużej mocy mogą w najbliższej przyszłości stanowić ekologiczną alternatywę dla paliwa stałego, jakim jest węgiel;
62. jest zdania, że przetwarzanie energii elektrycznej w gaz oferuje w przyszłości duży potencjał w zakresie magazynowania, przesyłu i wykorzystywania energii ze źródeł odnawialnych do celów centralnego i lokalnego wytwarzania energii cieplnej; zauważa, że przetwarzanie energii elektrycznej w gaz stanowi efektywny sposób wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych do wytwarzania energii cieplnej, szczególnie w aglomeracjach, ponieważ może korzystać z dostępnej infrastruktury; w związku z tym apeluje do Komisji i państw członkowskich o wspieranie badań naukowych i projektów pilotażowych dotyczących przetwarzania energii elektrycznej w gaz;
63. uważa, że strategia Unii Europejskiej dotycząca innowacyjnych sposobów ogrzewania i chłodzenia wymaga podjęcia intensywnych badań naukowych, będących podstawą do kreowania branż przemysłu ekologicznych urządzeń służących temu celowi;
64. podkreśla korzyści płynące z badań naukowych i innowacji technologicznych dla przemysłu europejskiego, które zwiększają jego przewagę konkurencyjną i komercyjną

rentowność oraz przyczyniają się do realizacji celów energetyczno-klimatycznych UE; w związku z tym podkreśla potrzebę rozszerzenia prac badawczych, rozwojowych i innowacyjnych w dziedzinie efektywności energetycznej oraz technologii ogrzewania i chłodzenia z wykorzystaniem energii ze źródeł odnawialnych w celu redukcji kosztów, poprawy wydajności oraz przyspieszenia wdrażania i integracji w ramach systemów energetycznych; zwraca się do Komisji o podjęcie współpracy z zainteresowanymi stronami w przedmiotowym sektorze w celu utrzymania zaktualizowanych technologicznych planów działania z zakresu ogrzewania i chłodzenia z wykorzystaniem energii ze źródeł odnawialnych oraz koordynacji, monitorowania i identyfikacji luk w rozwoju tej technologii;

65. uważa, że ze względu na pilną potrzebę uzyskania szybkich i efektywnych rezultatów w procesie termomodernizacji unijnego sektora ciepłego UE powinna skoncentrować wysiłki na badaniach mających na celu rozwój najlepszych dostępnych obecnie technologii;
66. jest zdania, że badania w ramach programu ramowego „Horyzont 2020” powinny uwzględniać opracowywanie zrównoważonych rozwiązań grzewczych i chłodniczych, technologii waloryzacji ciepła i zimna odpadowego, nowych tworzyw o maksymalnym przewodnictwie cieplnym (wymienniki ciepła), o minimalnym przewodnictwie, tj. maksymalnym oporze cieplnym (izolacje termiczne) oraz o maksymalnych współczynnikach akumulacji ciepła (magazyny ciepła);
67. jest zdania, że w ramach programu ramowego „Horyzont 2020” należy dokonać postępów w badaniach nad zrównoważonymi i efektywnymi systemami i materiałami ciepłowniczymi i chłodniczymi, w tym rozwiązaniami z zakresu wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych na małą skalę i jej magazynowania, systemami lokalnego ogrzewania i chłodzenia, kogeneracją, materiałami izolacyjnymi, a także materiałami innowacyjnymi, na przykład strukturalnymi szybami okiennymi o dużej przenikalności dla zewnętrznego (słonecznego) promieniowania krótkofalowego oraz minimalnej przenikalności dla długofalowego promieniowania cieplnego, którego strumień byłby skierowany na zewnątrz pomieszczeń budowlanych;
68. podkreśla znaczenie kompleksowych badań naukowych ukierunkowanych na tworzenie innowacyjnych rozwiązań technicznych mających na celu konstruowanie efektywnych energetycznie i opartych na odnawialnych źródłach energii urządzeń oraz całych instalacji grzewczych i chłodzących;
69. wzywa do dokonania przeglądu istniejących przepisów, który koncentrowałby się na zagwarantowaniu neutralności technologicznej i opłacalności, tak by nie promować ani nie dyskredytować żadnej technologii – na przykład przy określaniu charakterystyki energetycznej budynku należy brać pod uwagę energię ze źródeł odnawialnych produkowaną na miejscu, przykładowo przez panele słoneczne budynków mieszkalnych, lub w pobliżu budynku, niezależnie od źródła;
70. podkreśla znaczenie połączenia najbardziej zaawansowanych technologii z inteligentnym zarządzaniem energią, np. dzięki automatyce domowej i inteligentnym systemom sterowania ogrzewaniem, zwłaszcza w środowisku sieciowym, gdzie urządzenia mogą łatwo dostosować się do warunków pogodowych i sygnałów cenowych dotyczących energii elektrycznej oraz przyczyniać się do ustabilizowania

sieci dzięki przesunięciu zapotrzebowania; zwraca się do Komisji o zapewnienie lepszej integracji inteligentnych technologii w ramach odpowiednich inicjatyw unii energetycznej w celu umożliwienia rzeczywistej łączności pomiędzy inteligentnymi urządzeniami, sieciami domowymi i inteligentnymi budynkami w inteligentnych sieciach; jest zdania, że należy promować takie rozwiązania podczas modernizacji istniejących budynków, ponieważ pomagają one konsumentom w lepszym zrozumieniu własnych wzorców konsumpcji i odpowiednim dostosowaniu działania swych systemów ogrzewania;

71. podkreśla, że sektor budowlany ma wysoki potencjał ograniczenia zapotrzebowania na energię i ograniczenia emisji CO₂; podkreśla, że potrzebne są dalsze wysiłki w celu zwiększenia tempa termomodernizacji budynków; zwraca uwagę, że osiągnięcie tego celu wymaga atrakcyjnych zachęt finansowych, dostępności wysoko wykwalifikowanych ekspertów na różnych szczeblach, a także wymiany i promowania najlepszych praktyk;
72. zwraca się do Komisji, aby wskazała i usunęła wciąż istniejące bariery dla środków związanych z efektywnością energetyczną, zwłaszcza w zakresie remontów gospodarstw domowych, i rozwinęła rzeczywisty rynek w obszarze efektywności energetycznej w celu umożliwienia transferu najlepszych praktyk i zapewnienia dostępności produktów i rozwiązań w całej UE z myślą o zbudowaniu prawdziwie jednolitego rynku produktów i usług z zakresu efektywności energetycznej; podkreśla potencjał w zakresie tworzenia miejsc pracy i wzrostu gospodarczego związany nie tylko z pierwszym wprowadzeniem tego rodzaju produktów i usług na rynek, lecz również z ciągłą konserwacją i codzienną eksploatacją zintegrowanych systemów energetycznych obejmujących ogrzewanie i chłodzenie;
73. uważa, że sektor potrzebuje jasnych sygnałów od decydentów politycznych, aby przeprowadzić niezbędne inwestycje służące osiągnięciu unijnych celów energetycznych; podkreśla potrzebę przyjęcia ambitnych, wiążących celów i ram prawnych wspierających innowacyjność bez tworzenia niepotrzebnych obciążeń administracyjnych w celu upowszechniania opłacalnych i ekologicznie zrównoważonych rozwiązań grzewczych i chłodniczych;
74. jest zdania, że inwestycje w efektywność energetyczną budynków powinny iść w parze z inwestycjami w technologie ogrzewania i chłodzenia z wykorzystaniem energii ze źródeł odnawialnych; uznaje synergie występujące pomiędzy efektywnością energetyczną budynków a technologiami ogrzewania i chłodzenia z wykorzystaniem energii ze źródeł odnawialnych za istotną szansę w kontekście przechodzenia na gospodarkę niskoemisyjną; z zadowoleniem przyjmuje wysiłki podejmowane na poziomie krajowym w celu zwiększenia liczby budynków o niemal zerowym zużyciu energii;
75. zaleca opracowanie dla budynków stanowiących zabytki architektoniczne indywidualnych systemów termomodernizacyjnych z uwzględnieniem inwestycji w ramach zewnętrznych ścian budynku połączonych z optymalizacją systemów sterowania i automatyki oraz zapewnieniem efektywności ogrzewania i chłodzenia, przy jednoczesnej dbałości o nienaruszenie ich unikalnego stylu architektonicznego;
76. stwierdza, że rozwiązania architektoniczne inteligentnych budynków powinny w sposób

holistyczny zapewniać komfort cieplny (chłodzenia) poprzez kształt i masę budynków, adaptację przestrzeni oraz regulację takich parametrów, jak wskaźnik naświetlenia dziennego, intensywność wentylacji i rekuperacji, przy zarazem niskich kosztach eksploatacji;

77. podkreśla znaczenie znormalizowanych audytów termoeenergetycznych oraz opłacalności rozwiązywania problemów z wykorzystaniem izolacji przemysłowej w celu oszczędzania energii i zmniejszenia emisji; zwraca uwagę, że koszty energetyczne w przemyśle mogą być dalej obniżane dzięki inwestycjom w istniejące i sprawdzone zrównoważone technologie;
78. podkreśla, że europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne stanowią ważne narzędzie w procesie modernizacji systemu energetycznego; jest zdania, że dotychczasowe limity środków z funduszu rozwoju regionalnego (ERDF) dla priorytetu przejścia na gospodarkę niskoemisyjną okazały się nieskuteczne; uważa, że w okresie programowania po roku 2020 budżet przeznaczony na realizację tego priorytetu powinien zostać zwiększony;
79. podkreśla znaczenie zapewnienia dostępu do finansowania, zarówno w krótkim, jak i w długim terminie, dla inwestycji w projekty o różnych rozmiarach związane z modernizacją sektora ciepłowniczego i chłodniczego, w tym dla lokalnego ogrzewania i chłodzenia, modernizacji odpowiedniej infrastruktury sieciowej, modernizacji systemów grzewczych, w tym przejścia na źródła odnawialne, a także zwiększenia tempa renowacji budynków; w związku z tym zwraca się do Komisji o opracowanie solidnego, innowacyjnego i długoterminowego mechanizmu finansowego; podkreśla rolę, jaką mogą odgrywać Europejski Fundusz na rzecz Inwestycji Strategicznych (ERDF) i inne stosowne fundusze europejskie, takie jak środki udostępniane przez Europejski Bank Inwestycyjny (EBI) lub za pośrednictwem systemu handlu emisjami (ETS), pod względem wsparcia finansowego i technicznego, gwarantując, że projekty są atrakcyjne dla inwestorów ze względu na stabilne warunki regulacyjne, zwłaszcza poprzez ograniczenie do minimum biurokracji i uwzględnienie stosownego procesu składania wniosków oraz ich zatwierdzania; zwraca się do Komisji o wzmocnienie bieżących rezerw przeznaczonych na ogrzewanie i chłodzenie w okresie programowania po roku 2020 w ramach wszystkich dostępnych funduszy europejskich, a także o zniesienie barier, które utrudniają władzom lokalnym przeznaczenie użytecznych zasobów na potrzeby renowacji budynków publicznych; popiera inicjatywę dotyczącą inteligentnego finansowania inteligentnych budynków, która promuje większe wykorzystanie środków z obszaru efektywności energetycznej w połączeniu z odnawialnymi źródłami energii w sektorze budownictwa; uważa, że modernizacja i termoizolacja budynków powinna mieć pierwszeństwo przed innymi działaniami pod względem dostępu do finansowania z uwagi na jej ogromny potencjał tworzenia nowych miejsc pracy;
80. ponownie podkreśla potrzebę wykorzystania funduszy strukturalnych w większym zakresie do modernizacji budynków i systemów konstrukcyjnych, szczególnie za pośrednictwem pożyczek preferencyjnych dla właścicieli prywatnych budynków, co ułatwiłoby podejmowanie szybszych decyzji dotyczących koniecznej modernizacji istniejących budynków, zwłaszcza w słabiej rozwiniętych regionach UE;

81. podkreśla, że w celu stymulacji zmian w sektorze ciepłowniczym i chłodniczym Komisja powinna w pełni wykorzystać „warunki wstępne” przewidziane w art. 19 rozporządzenia nr 1303/2013 oraz zapewnić odpowiednią transpozycję i wdrożenie istniejącego prawodawstwa UE i stosownych działań z zakresu ogrzewania i chłodzenia;
82. uważa, że wytyczne w sprawie pomocy państwa dla efektywnych technologii koniecznych w procesie dekarbonizacji sektora ciepłowniczego i chłodniczego, zwłaszcza w postaci rozwiązań wspólnotowych, powinny uwzględniać potrzebę odpowiedniej pomocy publicznej;
83. uważa, że inicjatywy takie jak mechanizm europejskiego wsparcia energetyki na poziomie lokalnym (ELENA), inteligentne miasta i społeczności, a także nowe zintegrowane Porozumienie Burmistrzów w sprawie Klimatu i Energii mogą być wsparciem dla podmiotów działających na szczeblu lokalnym i regionalnym na rzecz modernizacji energetycznej budynków;
84. zwraca się do Komisji o zadbanie o to, by budżet UE był wykorzystywany zgodnie z przyjętymi celami w zakresie dekarbonizacji i efektywności energetycznej;
85. wzywa państwa członkowskie do podjęcia ukierunkowanych działań w celu stworzenia silnych zachęt dla poprawy efektywności energetycznej i szerszego stosowania wsparcia energii ze źródeł odnawialnych przez gospodarstwa domowe o niskich dochodach i znajdujące się w niekorzystnej sytuacji; wzywa Komisję do przeznaczenia znacznie większej części funduszy UE na programy poprawy efektywności energetycznej i programy dotyczące wsparcia energii ze źródeł odnawialnych w gospodarstwach domowych znajdujących się w niekorzystnej sytuacji i dotkniętych ubóstwem energetycznym oraz do udzielenia państwom członkowskim wskazówek z zakresu konkretnych środków przeciwdziałania ubóstwu energetycznemu;
86. uważa, że należy zapewnić obywatelom lepszy dostęp do informacji na temat zużycia energii przez ich gospodarstwa domowe, możliwych oszczędności energii oraz korzyści płynących z opartych na odnawialnych źródłach energii modernizacji ich systemów ogrzewania, w tym na temat możliwości produkcji i konsumpcji wyprodukowanej przez siebie energii grzewczej i chłodniczej ze źródeł odnawialnych;
87. uważa, że państwa członkowskie muszą zadbać o to – między innymi w drodze kampanii informacyjnych, z wykorzystaniem punktów kompleksowej obsługi, wspólnych zakupów (umożliwiających konsumentom składanie się w celu dokonywania zakupów po obniżonych cenach) i grupowania poszczególnych projektów (łąającego szereg niewielkich projektów w większą grupę w celu znalezienia lepszych warunków inwestycji) – by konsumenci uzyskali pełną wiedzę o technicznych i ekonomicznych walorach bardziej zrównoważonych systemów ogrzewania i chłodzenia oraz możliwościach poprawy efektywności energetycznej, a także dostępu do nich, tak aby umożliwić im najbardziej optymalny wybór zgodnie z ich osobistymi warunkami, a także czerpanie korzyści ekonomicznych, zdrowotnych i związanych z jakością życia wynikających z dostępności lepszych rozwiązań; zauważa, że gospodarstwa domowe znajdujące się w oddalonych i odizolowanych lokalizacjach mogą wymagać szczególnej uwagi i unikalnych rozwiązań; podkreśla potencjał „prosumentów” w tworzeniu systemów energetycznych zapewniających ogrzewanie i chłodzenie z wykorzystaniem

odnawialnych źródeł energii; podkreśla znaczenie ustawicznego kształcenia, szkolenia, certyfikacji i nadzorowania instalatorów i architektów ze względu na fakt, iż stanowią oni pierwszy punkt kontaktowy dla konsumentów indywidualnych;

88. za konieczne uważa ciągle szkolenie fachowców oceniających stan termiczny budynków oraz efektywność sposobu ich ogrzewania (chłodzenia); uważa, że niezbędne stają się optymalnie rozlokowane w terenie grupy serwisowe dostępne dla końcowych użytkowników;
89. podkreśla znaczenie pozostawienia konsumentom wolnego wyboru różnego rodzaju wysokosprawnych technologii grzewczych wykorzystujących energię ze źródeł odnawialnych, które są najlepiej dostosowane do ich osobistych potrzeb;
90. podkreśla, że z tego względu niezbędne jest umożliwienie konsumentom – poprzez informowanie i zachęcanie – przyspieszenia procesu modernizacji ich starych i niewydajnych systemów grzewczych, aby osiągnąć wysokie zyski w zakresie efektywności energetycznej dzięki zastosowaniu dostępnych technologii, w tym systemów grzewczych wykorzystujących energię ze źródeł odnawialnych; wskazuje na brak wiedzy konsumentów na temat często niskiej wydajności stosowanych przez nich systemów ciepłowniczych; apeluje do Komisji o przedstawienie propozycji w celu podniesienia wiedzy na temat istniejących systemów ogrzewania i chłodzenia oraz zwiększenia tempa ich modernizacji w ramach najbliższego przeglądu dyrektywy w sprawie charakterystyki energetycznej budynków; ponadto apeluje o rozważenie wprowadzenia systemu etykietowania energetycznego na zainstalowanych urządzeniach grzewczych;
91. podkreśla aktywną rolę, jaką mogą odgrywać konsumenci w tworzeniu zrównoważonego europejskiego systemu ciepłowniczego i chłodniczego; jest zdania, że nowe rozporządzenie w sprawie etykietowania energetycznego, zgodnie z którym skale nowych oznaczeń określane są perspektywicznie i pozwalają na podkreślenie różnic między produktami pod względem efektywności energetycznej, może faktycznie pomóc konsumentom dokonywać wyborów przy uwzględnieniu kwestii oszczędności energetycznych oraz obniżyć opłacane przez nich rachunki;
92. nalega, aby Komisja i państwa członkowskie opracowały konkretne strategie w celu rozwiązania stale pogłębiającego się problemu ubóstwa energetycznego, aby wspomóc wszystkich konsumentów, zwłaszcza tych znajdujących się w niekorzystnej sytuacji, w celu poprawy warunków ich mieszkania oraz warunków grzewczych i chłodniczych, tak indywidualnie jak i zbiorowo, bez względu na to, czy są właścicielami domów czy ich lokatorami;
93. podkreśla potrzebę osiągnięcia wysokiego poziomu niezależności energetycznej poprzez priorytetowe wykorzystywanie surowców lokalnych;
94. wzywa do wykorzystywania ciepła odpadowego z istniejących zakładów przemysłowych do celów ogrzewania budynków mieszkalnych;
95. uważa, że podstawą walki z ubóstwem energetycznym jest obniżka całkowitego kosztu energii cieplnej dla indywidualnych gospodarstw domowych poprzez znaczący wzrost efektywności energetycznej, określanej na trzech podstawowych etapach jej

użytkowania: podczas konwersji energii pierwotnej w energię użyteczną, podczas dalszego jej transportu, a w szczególności podczas końcowego użytkowania; apeluje do państw członkowskich o nadanie rzeczywistego priorytetu działaniom z zakresu efektywności energetycznej i przejściu na ogrzewanie i chłodzenie z wykorzystaniem energii ze źródeł odnawialnych;

96. uważa, że ważne jest zadbanie o to, by część funduszy na efektywność energetyczną została przeznaczona na usprawnienia służące gospodarstwom domowym dotkniętym ubóstwem energetycznym lub osobom mieszkającym na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania, przykładowo przez wsparcie ich inwestycji w bardziej efektywne energetycznie urządzenia grzewcze lub chłodzące;
97. uważa, że w ramach dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej państwa członkowskie powinny wdrożyć krajowe plany renowacji budynków, służące zapewnieniu ich efektywności energetycznej, oferując w szczególności zachęty do renowacji budynków będących własnością osób fizycznych, przy czym plany te powinny również obejmować szczególne działania skierowane do słabszych grup społecznych w celu zwalczania ubóstwa energetycznego;
98. apeluje do Komisji o opracowanie w ramach wdrażania dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej szkoleń dla operatorów dotyczących realizacji audytów i planowania środków z zakresu efektywności energetycznej oraz o ułatwianie tych działań osobom fizycznym, szczególnie słabszym grupom społecznym;
99. podkreśla, że choć w znacznym odsetku budynków europejskich dochodzi do marnotrawstwa energii ze względu na niską jakość izolacji oraz stare i niewydajne systemy ciepłownicze, to ubóstwo energetyczne dotyka prawie 11 % ludności UE;
100. mając na uwadze ryzyko wystąpienia w przyszłości kryzysów w dostawach gazu, apeluje do Komisji, państw członkowskich i władz lokalnych o pełne uwzględnienie przy wdrażaniu gospodarki o obiegu zamkniętym produkcji biogazu z przetwarzania obornika;
101. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania Komisji zaleceń i propozycji zawartych w niniejszym projekcie.

UZASADNIENIE

Problematyka grzania i chłodzenia w odmiennym stopniu dotyczy poszczególnych krajów członkowskich. Zróżnicowane są więc hierarchie istotności poszczególnych działań w tych krajach. I tak należy podkreślić, że największe rezerwy efektywnościowe w przypadku nowych krajów, które przystąpiły do UE po 2004 r., tkwią w termomodernizacji budynków, jako najprostszym sposobie bardziej efektywnego wykorzystania energii oraz poważnego ograniczenia emisji CO₂.

Znacznego zwiększenia wymagają środki finansowe na prace termomodernizacyjne całych osiedli, zwłaszcza tych, które zostały wzniesione w technologii wielkiej płyty. Na ten cel z Europejskiego Funduszu Efektywności Energetycznej i Energii Odnawialnej winna być wydzielona pula środków równa co najmniej 25 % całości. Cel ten w hierarchii ważności winien stanowić priorytet, zwłaszcza, że koszty tego przedsięwzięcia na ogół przekraczają możliwości właścicieli budynków, zaś wsparcie ze strony państw jest niewystarczające. W następnej kolejności niezbędna jest wymiana przestarzałych ciepłowni osiedlowych na małe, wysokosprawne kogeneracyjne elektrociepłownie.

W europejskich państwach śródziemnomorskich narasta problem chłodzenia, co wiąże się z procesem stopniowego ocieplania klimatu. Dużą rolę w rozwiązaniu tego problemu mogą odegrać stosowne rozwiązania architektoniczne, termoizolacja oraz rewersyjne pompy ciepła, wypompowujące ciepło z pomieszczeń na zewnątrz w okresach upałów i odwrotnie – pompujące je z zewnątrz, celem ogrzewania.

Poważnym, niedostatecznie jeszcze wykorzystywanym źródłem ciepła jest promieniowanie słoneczne – panele do grzania wody oraz ogniwa fotowoltaiczne do generowania energii elektrycznej.

Ze względu na szczególnie wysoką sprawność energetyczną rewersyjnych pomp ciepła oraz ogromne ich perspektywy w ogrzewnictwie i chłodnictwie, potrzebne są intensywne prace badawcze nad nowymi innowacyjnymi rozwiązaniami w tym zakresie.

22.6.2016

OPINIA KOMISJI OCHRONY ŚRODOWISKA NATURALNEGO, ZDROWIA PUBLICZNEGO I BEZPIECZEŃSTWA ŻYWNOŚCI

dla Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii

w sprawie strategii UE w zakresie ogrzewania i chłodzenia
(2016/2058(INI))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: Christofer Fjellner

WSKAZÓWKI

Komisja Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności zwraca się do Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

1. z zadowoleniem przyjmuje komunikat Komisji pt. „Strategia UE w zakresie ogrzewania i chłodzenia” (COM(2016)0051) jako integralną część strategii na rzecz unii energetycznej; zauważa, że sektor ogrzewania i chłodzenia ma zasadnicze znaczenie dla osiągnięcia unijnych celów energetyczno-klimatycznych do 2020, 2030 i 2050 r. oraz dla osiągnięcia celów w zakresie zwiększenia bezpieczeństwa dostaw energii;
2. podkreśla, że narzędzia i zdolności polityczne UE nie są jeszcze wystarczająco rozwinięte, aby przeprowadzić transformację sektora ogrzewania i chłodzenia, zmaksymalizować wykorzystanie potencjału i wdrożyć rozwiązania służące zmniejszeniu zapotrzebowania i dekarbonizacji na wymaganą skalę i w wymaganym tempie;
3. zauważa, że według szacunków ilość ciepła wytwarzanego w procesach przemysłowych, jakie jest tracone w atmosferze lub w wodzie, zamiast je wykorzystać w produktywny sposób, wystarczyłaby do zaspokojenia całego zapotrzebowania Unii na ogrzewanie w budynkach mieszkalnych i usługowych;
4. zauważa, że prawidłowo wdrożone środki służące rozwojowi kompleksowej i zintegrowanej strategii w zakresie ogrzewania i chłodzenia w ramach unii energetycznej oferują unijnym przedsiębiorstwom i odbiorcom znaczne możliwości pod względem zmniejszenia ogólnych kosztów energii dla przemysłu, pobudzenia konkurencyjności i zapewnienia odbiorcom oszczędności;

5. przypomina, że ogrzewanie i chłodzenie mają największy udział w zapotrzebowaniu na energię w UE; podkreśla, że w przechodzeniu na niskoemisyjne i bezpieczne dostawy energii dla sektora ogrzewania i chłodzenia ważne jest respektowanie zasady neutralności technologicznej między dostępnymi obecnie odnawialnymi źródłami energii a zachętami rynkowymi i państwowymi;
6. podkreśla, że inteligentne budynki i sieci oraz zwiększona efektywność energetyczna w sektorze ogrzewania i chłodzenia będą miały istotne znaczenie dla osiągnięcia oszczędności energii, a także podkreśla, że trzeba zachęcać do mobilizacji prywatnego i publicznego finansowania na rynku efektywności energetycznej oraz z zadowoleniem przyjmuje zbliżający się przegląd dyrektywy w sprawie charakterystyki energetycznej budynków;
7. przypomina, że dwie trzecie budynków w UE zbudowano w okresie, gdy wymogi w zakresie efektywności energetycznej były niewielkie lub jeszcze nie zostały wprowadzone oraz że prawie połowa budynków posiada indywidualne kotły zainstalowane przed 1992 r.; zauważa, że na budynki prywatne i publiczne przypada 40 % końcowego zużycia energii i 36 % emisji CO₂, przy czym 85 % energii zużywanej w budynkach pochłania ogrzewanie powierzchni i wody; podkreśla, że konieczne jest zwiększenie efektywności energetycznej w drodze renowacji i remontu budynków oraz instalacji ciepłowniczych i chłodniczych, aby do 2020 r. uzyskać oszczędności energii w wysokości co najmniej 20 %, przy czym dostrzega, że budynki w państwach członkowskich znacznie się między sobą różnią pod względem efektywności energetycznej;
8. uważa, że istnieje duży niewykorzystany potencjał zwiększenia efektywności energetycznej w sektorze ogrzewania mieszkań; apeluje do państw członkowskich, by przyjęły środki służące zwiększeniu efektywności energetycznej systemów ciepłowniczych, ponieważ jest to opłacalny sposób na zmniejszenie emisji CO₂ z budynków mieszkalnych;
9. przypomina, że pomimo pewnych postępów w sektorze ogrzewania i chłodzenia, jeśli chodzi o przechodzenie na energię ze źródeł odnawialnych, 75 % dostaw energii pierwotnej nadal pochodzi z paliw kopalnych; zauważa, że budynki i ich mieszkańcy są podstawowymi odbiorcami ogrzewania i chłodzenia; podkreśla, że podstawowym priorytetem jest zmniejszenie rachunków za energię dzięki renowacji; podkreśla, że pozostałe zapotrzebowanie na ogrzewanie i chłodzenie powinno być zaspokajane bezpośrednio lub pośrednio przez odnawialne źródła energii;
10. podkreśla podstawową rolę planu restrukturyzacji sektorów budownictwa w stymulowaniu zielonej gospodarki i potencjału w zakresie zielonych lokalnych miejsc pracy w obszarze oszczędności energii, efektywności energetycznej i odnawialnych źródeł energii w sektorze budownictwa prywatnego i publicznego;
11. podkreśla, że badania i innowacje technologiczne w sektorze ogrzewania i chłodzenia wzmocniają przewagę konkurencyjną i komercyjną rentowność europejskich przedsiębiorstw i przyczyniają się do osiągnięcia głównych celów polityki energetycznej UE, w tym zapewnienia bezpieczeństwa dostaw oraz zrównoważonego rozwoju produkcji, transportu i zużycia energii;
12. przypomina, że inwestowanie w oszczędzanie energii i efektywność energetyczną

zapewnia najwyższy i najszybszy zwrot finansowy w sektorze energii;

13. apeluje o przyjęcie racjonalnego pod względem kosztów podejścia ukierunkowanego na uzyskanie oszczędności energii na poziomie systemowym;
14. podkreśla aktywną rolę, jaką mogą odgrywać konsumenci w tworzeniu zrównoważonego europejskiego systemu ciepłowniczego i chłodniczego; zwraca uwagę, że nowe rozporządzenie w sprawie etykietowania energetycznego, zgodnie z którym skale nowych etykiet są przyszłościowe i podkreślają różnice między produktami pod względem efektywności energetycznej, może faktycznie pomóc odbiorcom dokonywać bardziej świadomych wyborów w odniesieniu do oszczędności energii oraz obniżania rachunków; podkreśla, że specjalne urządzenia – takie jak inteligentne liczniki i automatyka domowa – mogą poprawić zachowania konsumpcyjne odbiorców;
15. zauważa, że unijne ramy regulacyjne służą podkreślaniu szeroko zakrojonych celów, ale kluczowe znaczenie mają rzeczywiste postępy na drodze do zrewolucjonizowania ogrzewania i chłodzenia w ramach szerszej przebudowy systemu energetycznego;
16. zauważa, że najskuteczniejszym sposobem na osiągnięcie wspólnych celów jest wzmocnienie i wspieranie organów władz lokalnych i regionalnych we współpracy z wszystkimi odpowiednimi zainteresowanymi stronami, przy zastosowaniu w pełni zintegrowanego podejścia systemowego do urbanistyki, rozwoju infrastruktury, budownictwa i renowacji zasobów mieszkaniowych oraz nowego rozwoju przemysłowego w celu jak najlepszego wykorzystania potencjału w zakresie przenikania się działań, efektywności i innych wzajemnych korzyści;
17. wzywa Komisję, aby w pełni wykorzystwała sektor ogrzewania i chłodzenia do osiągnięcia racjonalnych pod względem kosztów korzyści w zakresie efektywności energetycznej na poziomie systemowym przez promowanie wykorzystywania odnawialnych źródeł energii, powiązanie produkcji ciepła i energii elektrycznej, procesów przemysłowych (takich jak odzysk gazów odlotowych), gospodarki odpadami i zarządzania popytem, a także by przeanalizowała, w jaki sposób można zachęcać do odzyskiwania przemysłowego ciepła i zimna odpadowego oraz do zrównoważonej produkcji biogazu; podkreśla, że należy dalej wykorzystywać kogenerację i trójgenerację we wspomnianych powyżej sektorach; podkreśla, że produkcja ciepła i energii elektrycznej powiązana z gospodarką odpadami powinna być zgodna z hierarchią postępowania z odpadami określoną w gospodarce o obiegu zamkniętym, tak aby unikać uzależnienia od spalania zasobów, które mogą być poddane recyklingowi lub ponownie użyte;
18. podkreśla znaczenie bardziej powszechnego, synergicznego i zintegrowanego wykorzystywania wszystkich dostępnych europejskich funduszy strukturalnych i regionalnych oraz EFIS, które powinny być dostępne dla wszystkich podmiotów, w tym MŚP i mikroprzedsiębiorstw; wzywa państwa członkowskie do podnoszenia wiedzy użytkowników i odbiorców o nowych rozwiązaniach technicznych pozwalających oszczędzać energię oraz apeluje do Komisji, by propagowała wymianę najlepszych praktyk między państwami członkowskimi;
19. podkreśla znaczenie, jakie ma zapobieganie kosztownemu uzależnieniu od infrastruktury ciepłowniczej powiązanej z wysokoemisyjną produkcją energii; podkreśla, że ważne jest, by dokonać oceny zapotrzebowania na publiczne wsparcie finansowe przeznaczone na

infrastrukturę lokalnego ogrzewania w związku z celem UE polegającym na zmniejszeniu do 2050 r. emisji gazów cieplarnianych o 80–95 % w porównaniu z poziomami z 1990 r. i uporządkowanym przekształceniem gospodarki energetycznej;

20. uważa, że centralną pozycję w tej strategii powinni zajmować odbiorcy wykorzystujący nowoczesne technologie i innowacyjne rozwiązania, by przejść na inteligentne, efektywne i zrównoważone systemy ciepłownicze i chłodnicze, które mogą przynieść oszczędności energetyczne i budżetowe zarówno przedsiębiorstwom, jak i obywatelom, polepszyć jakość powietrza, zapewnić poszczególnym osobom lepsze samopoczucie, a także przynieść korzyści przedsiębiorstwom i ogółowi społeczeństwa;
21. podkreśla potrzebę zwiększenia inwestycji w badania i rozwój w celu opracowania innowacyjnych rozwiązań technologicznych; zwraca jednocześnie uwagę, że szersze wykorzystywanie dostępnych obecnie technologii umożliwi zwiększenie efektywności systemów ciepłowniczych i chłodniczych o 20 %;
22. podkreśla, że choć w znacznym odsetku budynków europejskich dochodzi do marnotrawstwa energii ze względu na niską jakość izolacji oraz stare i nieefektywne systemy ciepłownicze, to ubóstwo energetyczne dotyka prawie 11 % ludności w UE;
23. zauważa, że znaczący wzrost efektywności energetycznej budynków może być kluczowym narzędziem przeciwdziałania ubóstwu energetycznemu;
24. zauważa zróżnicowane warunki w Unii, wyraża przekonanie, że efektywność energetyczna jest tym wyższa, im krótszy jest łańcuch konwersji energii pierwotnej w inne jej formy służące generacji ciepła użytkowego, oraz wzywa Komisję, by promowała neutralne pod względem technologicznym instrumenty umożliwiające każdej gminie rozwój opłacalnych rozwiązań w celu zmniejszenia intensywności emisji sektora ogrzewania i chłodzenia;
25. wzywa do opracowania planów przewidujących wycofanie dopłat do paliw kopalnych oraz przeznaczenie środków finansowych na projekty dotyczące efektywności energetycznej, które przyczynią się do osiągnięcia unijnych celów w zakresie dekarbonizacji sektora energetycznego do 2050 r.;
26. przypomina, że niektóre branże lub elektrownie generują ciepło lub zimno jako produkt uboczny, który może być ponownie wykorzystywany w elektrowniach lub sprzedawany w celu ogrzania pobliskich budynków; zauważa, że połączenie produkcji, zużycia i ponownego wykorzystania zimna odpadowego stwarza korzyści ekologiczne i gospodarcze oraz zmniejsza zapotrzebowanie na energię pierwotną wykorzystywaną do chłodzenia; podkreśla znaczenie, jakie ma wykorzystywanie ciepła i zimna odpadowego oraz wzywa Komisję do jego promowania;
27. zauważa, że 72 % zapotrzebowania na ogrzewanie i chłodzenie domów jednorodzinnych przypada na obszary wiejskie i pośrednie; zauważa, że gospodarstwa domowe na obszarach wiejskich, oddalonych i odizolowanych mogą w związku z tym wymagać szczególnej uwagi i dostosowanych do ich potrzeb rozwiązań;
28. podkreśla kluczową rolę, jaką wysoki poziom elektryfikacji sektora ogrzewania i chłodzenia może odegrać w dekarbonizacji, zarówno pod względem zmniejszenia emisji

gazów cieplarnianych, jak i poprawy jakości powietrza na obszarach miejskich;

29. zwraca uwagę na powszechną dostępność stałej biomasy, biogazu i energii geotermalnej oraz potencjał systemów lokalnego ogrzewania i kogeneracji ciepła i energii elektrycznej jako opłacalnej metody dekarbonizacji sektora energii, która może również przyczynić się do większego bezpieczeństwa dostaw; podkreśla, że kryzys gazowy w Europie oznaczałby kryzys ciepłownictwa; z zadowoleniem przyjmuje kryteria zrównoważonego rozwoju dotyczące biomasy, które muszą być odpowiednio wyważone, aby sprzyjać jej zrównoważonemu pod względem środowiskowym i konkurencyjnemu wykorzystaniu; wzywa Komisję, aby niezwłocznie przedłożyła wniosek dotyczący polityki zrównoważonego wykorzystywania biomasy;
30. podkreśla, że systemy lokalnego ogrzewania oparte na odnawialnych źródłach energii zapobiegają rozprzestrzenianiu się powodujących większe zanieczyszczenie indywidualnych systemów ogrzewania, które zwiększają zanieczyszczenie powietrza na obszarach mieszkalnych i których kontrolowanie jest znacznie trudniejsze niż rozpowszechnionych systemów lokalnego ogrzewania; podkreśla jednak, że infrastruktura i warunki klimatyczne w Unii są zróżnicowane oraz że systemy te często wymagają modernizacji w celu zwiększenia ich efektywności; apeluje w związku z tym o przeanalizowanie, czy potrzebne jest wsparcie infrastruktury lokalnego ogrzewania oraz praktyk podatkowych dotyczących odnawialnych źródeł energii i lokalnego ogrzewania;
31. podkreśla potrzebę opracowania specjalnej polityki energetycznej dla obszarów niepodłączonych do sieci gazu ziemnego;
32. podkreśla, że ważne jest szersze stosowanie technologii ogrzewania i chłodzenia wykorzystujących energię ze źródeł odnawialnych przy jednoczesnym znacznym zwiększeniu efektywności energetycznej;
33. zwraca uwagę – podkreślając jednocześnie konieczność zapewnienia neutralności technologicznej w zależności od różnych warunków społeczno-gospodarczych i geograficznych w państwach członkowskich – na ogromny potencjał innowacyjnych domów neutralnych pod względem energetycznym, uznając je za opłacalny sposób na dekarbonizację sektora budowlanego i zwykłych gospodarstw domowych;
34. podkreśla, że pozyskiwanie energii z odpadów będzie nadal odgrywać istotną rolę w ogrzewaniu, ponieważ alternatywą jest często składowanie odpadów i stosowanie paliw kopalnych, oraz przypomina, że istnieje potrzeba zwiększenia skali recyklingu;
35. wzywa do dokonania przeglądu istniejących przepisów, który koncentrowałby się na zagwarantowaniu neutralności technologicznej i opłacalności, tak by nie promować ani nie dyskredytować żadnej technologii – na przykład przy określaniu charakterystyki energetycznej budynku należy brać pod uwagę energię ze źródeł odnawialnych produkowaną na miejscu, przykładowo przez panele słoneczne budynków mieszkalnych, lub w pobliżu budynku, niezależnie od źródła;
36. z zadowoleniem przyjmuje strategię UE w zakresie ogrzewania i chłodzenia, w której stwierdza się, że „centralną pozycję w niniejszej strategii zajmować powinni konsumenci”, oraz zamierza się umożliwić im wykorzystywanie różnych „nowoczesnych technologii i innowacyjnych rozwiązań, by przejść na inteligentne, efektywne i

zrównoważone systemy ciepłownicze i chłodnicze, które mogą dać oszczędności energetyczne i budżetowe zarówno dla firm[, jak] i obywateli”.

37. apeluje do Komisji, państw członkowskich i władz lokalnych o zajęcie się specyficznymi problemami dotyczącymi wiejskich budynków, które są z reguły starsze, mniej efektywne pod względem energetycznym, mniej korzystne dla zdrowia i zapewniają niższy komfort termiczny;
38. przypomina, że energia ze źródeł odnawialnych przyczynia się do zwiększenia bezpieczeństwa dostaw energii w Europie oraz podkreśla wysoką reaktywność produkcji hydraulicznej na zapotrzebowanie szczytowe i zagrożenie przerwami w dostawie energii elektrycznej;
39. mając na uwadze ryzyko wystąpienia w przyszłości kryzysów w dostawach gazu, apeluje do Komisji, państw członkowskich i władz lokalnych o pełne uwzględnienie przy wdrażaniu gospodarki o obiegu zamkniętym produkcji biogazu z przetwarzania obornika.

**WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO
W KOMISJI OPINIODAWCZEJ**

Data przyjęcia	21.6.2016
Wynik głosowania końcowego	+: 45 -: 11 0: 10
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Margrete Auken, Pilar Ayuso, Zoltán Balczó, Ivo Belet, Simona Bonafè, Biljana Borzan, Lynn Boylan, Cristian-Silviu Buşoi, Soledad Cabezón Ruiz, Nessa Childers, Birgit Collin-Langen, Mireille D'Ornano, Angélique Delahaye, Jørn Dohrmann, Ian Duncan, Eleonora Evi, Karl-Heinz Florenz, Elisabetta Gardini, Gerben-Jan Gerbrandy, Jens Gieseke, Julie Girling, Sylvie Goddyn, Matthias Groote, Françoise Grossetête, Andrzej Grzyb, György Hölvényi, Anneli Jäätteenmäki, Benedek Jávor, Rikke Karlsson, Giovanni La Via, Peter Liese, Norbert Lins, Valentinas Mazuronis, Susanne Melior, Massimo Paolucci, Gilles Pargneaux, Piernicola Pedicini, Bolesław G. Piecha, Pavel Poc, Frédérique Ries, Michèle Rivasi, Daciana Octavia Sârbu, Annie Schreijer-Pierik, Davor Škrlec, Renate Sommer, Dubravka Šuica, Claudiu Ciprian Tănăsescu, Nils Torvalds, Jadwiga Wiśniewska, Damiano Zoffoli
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Renata Briano, Nicola Caputo, Mark Demesmaeker, Herbert Dorfmann, Christofer Fjellner, Eleonora Forenza, Elena Gentile, Iris Hoffmann, Anne-Marie Mineur, Ulrike Müller, Marijana Petir, Gabriele Preuß, Jasenko Selimovic, Bart Staes
Zastępcy (art. 200 ust. 2) obecni podczas głosowania końcowego	Rosa D'Amato, Edouard Ferrand

**WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO
W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ**

Data przyjęcia	12.7.2016
Wynik głosowania końcowego	+: 47 -: 1 0: 8
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Zigmantas Balčytis, Nicolas Bay, Bendt Bendtsen, José Blanco López, David Borrelli, Reinhard Bütikofer, Jerzy Buzek, Edward Czesak, Jakop Dalunde, Pilar del Castillo Vera, Christian Ehler, Fredrick Federley, Ashley Fox, Adam Gierek, Theresa Griffin, András Gyürk, Roger Helmer, Hans-Olaf Henkel, Eva Kaili, Kaja Kallas, Krišjānis Kariņš, Seán Kelly, Jaromír Kohlíček, Janusz Lewandowski, Ernest Maragall, Edouard Martin, Angelika Mlinar, Nadine Morano, Dan Nica, Morten Helveg Petersen, Miroslav Poche, Carolina Punset, Michel Reimon, Herbert Reul, Paul Rübig, Algirdas Saudargas, Jean-Luc Schaffhauser, Neoklis Sylikiotis, Dario Tamburrano, Evžen Tošenovský, Claude Turmes, Vladimir Urutchev, Adina-Ioana Vălean, Kathleen Van Brempt, Henna Virkkunen, Martina Werner, Lieve Wierinck, Anna Záborská, Flavio Zanonato, Carlos Zorrinho
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Amjad Bashir, Constanze Krehl, Bernd Lange, Olle Ludvigsson, Clare Moody, Massimiliano Salini